

Bröstoperation på grund av förändring, knuta eller tumör

Inför behandling

Sunda levnadsvanor minskar risken för komplikationer, därför kan du själv påverka ditt operationsresultat.

- Rökstopp 6–8 veckor före och efter operation ger bättre sårhäkning, minskad risk för sårinfektioner och problem med hjärta, lungor och kärl.
- Alkoholstopp 4 veckor före operation minskar risken för infektioner, akuta hjärtproblem och blödningar.
- Näringsrik kost och goda matvanor ger bättre sårhäkning och mindre risk för infektion.
- Fysisk aktivitet och god kondition underlättar återhämtningen efter operation.

Observera att även kortare rök- och alkoholstopp än angiven tid i texten ovan, påverkar komplikationsrisken i positiv riktning.

Utredning

Före operationen kallas du som regel till ett besök för undersökning, provtagning och information på kirurgimottagningen.

Operation

Förändringen opereras bort som en del av bröstet eller hela bröstet. Samtidigt opereras ofta portvaktskörteln i armhålan också bort; ibland opereras även flera körtlar i samma armhåla bort.

Vård

De flesta går hem samma dag eller dagen efter. Vad som styr när och om du blir inlagd på sjukhuset är ditt allmäntillstånd och hur omfattande operationen är.

Förband

- Operationssåret försluts som regel med stygn som löses upp av kroppen. Såret bandageras med plåster som är vattenavvisande och går att duscha med.
- Förbandet närmast operationsområdet ska sitta kvar i 7–10 dagar. Du kan själv ta bort förbandet.
- För att minska svullnad och risken att operationsområdet fylls ut av sårvätska bör du helst ha tätt sittande behå på dig dygnet runt under minst första veckan.
- När såret är läkt rekommenderas sårtejp över ärret i 6 månader. Byt tejp i samband med dusch.
- Skydda ärret från sol i minst ett år för att få finare ärr.

Smärta

- Vid hemgång får du med dig värktabletter som du kan ta i början. Vid fortsatt smärta räcker det vanligtvis med paracetamol (Alvedon eller Panodil).
- Är du opererad i armhålan har du oftast ett större behov av smärtlindrande då det är viktigt att du kan bibehålla full rörlighet i din arm; recept ges då på annan värktablett att kombinera med paracetamol. Vanligen Ipren.
- Bilkörning och alkoholintag är inte tillåtet under tiden du behöver ta värktabletter av morfintyp.

Aktivitet

- Du får och skall använda armen på din opererade sida för att undvika stelhet och svullnad.
- Risken för blodpropp är ökad efter en operation och det är därför viktigt att du är uppe och tar promenader och är allmänt aktiv.
- Om din operation varade längre än 1 timma får du oftast blodförtunnande sprutor att ta i 5 dagar. Dessa sprutor tar du själv.
- Följ sjukgymnastprogrammet och tag varje dag ut full rörlighet framför spegeln och jämför rörligheten med den icke opererade sidan.

Bröstprotes

- Om hela bröstet är bortopererat får du en provisorisk utanpåliggande protes i skumgummi utprovad redan när du lämnar sjukhuset. Efter cirka 1 månad när såret är läkt får du komma till

ortopedtekniska mottagningen och prova ut en utanpåliggande protes i silikon med tillhörande behå som är mer formad som ditt andra bröst.

- Om du opererat bort en del av ditt bröst finns möjlighet att få en delprotes utprovad.

Sjukskrivning

1–4 veckor, beroende på vilken operation man gjort och vilket arbete du har.

Uppföljning

Om du opererat bort hela ditt bröst och/eller många körtlar i armhålan, kallas du 10 dagar efter operationen till sjuksköterska för sårkontroll på kirurgimottagningen. Vid bröstbevarande kirurgi bokas inget besök utan du hör av dig vid behov.

Efter 3–6 veckor kallas du till ett återbesök hos läkare som ger besked om operationsresultatet och fortsatt behandling. Kontroll, fortsatt uppföljning och eventuell tilläggsbehandling sker på onkologimottagning. Det kan vara hormonell behandling, cellgiftsbehandling och/eller strålbehandling. Vilken behandling som erbjuds beror på tumörens art och vilken typ av operation som gjorts.

Komplikationer

- Serom – vävnadsvätska som kan behöva tappas.
- Infektion – feber, rodnad, svullnad, smärta, värmeökning.

Kontakta sårsköterska på kirurgimottagningen för rådgivning och/eller tidsbokning.

Vanligen kan du vänta till nästa vardag med att söka. Får du hög feber på jourtid vänder du dig till akutmottagningen, SÄS Borås (även om du bor närmare annat sjukhus).

Kontaktuppgifter

Kirurgimottagningen, SÄS, Borås

Kontakta oss gärna på 1177 om det tex gäller recept, intygsfrågor eller andra frågor som du inte behöver ha svar på direkt. Vi svarar här inom 48 timmar.

Sårsmottagningen/bröstsköterska

Telefon: 033 – 616 10 55 måndag – fredag kl. 07.30 – 08.50

Planeringsköterska för frågor kring operation

Telefontid vardagar kl. 08.00-09.00

Catharina   033-616 10 55, klockan 07.30-15:00 röstbrevlåda

Annica   033-616 15 49

Anna   033-616 15 19

1177 – tryggt om din hälsa och vård

På 1177.se kan du få mer information om sjukdomar, undersökningar, behandlingar och läkemedel samt få råd om hälsa. Du kan även läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. www.1177.se

Information om handlingen

Handlingstyp: Patientinformation

Gäller för: Södra Älvsborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Janusz Ratajczak, (janra5), Överläkare

Godkänd av: Jerker Nilson, (jerni1), Chefläkare

Dokument-ID: SAS9614-1097948292-132

Version: 3.0

Giltig från: 2025-11-11

Giltig till: 2027-04-03